

KOMUNIKAT 1

KONFERENCJA NAUKOWA WSPÓŁCZESNA DOKTRYNA KONSERWATORSKA 2.0 17 listopada 2025, Warszawa

Konferencja jest drugą edycją wydarzenia zainicjowanego w 2024 roku dla uczczenia 60-lecia powstania Karty Weneckiej, a tym razem zbiega się z 60-leciem powstania Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków ICOMOS w 1965 roku.

Organizatorzy:

Konferencja zorganizowana przez Komisję Teorii Konserwacji Zabytków i Komisję Zarządzania Dziedzictwem Kulturowym PKN ICOMOS, Instytut Historii Sztuki UKSW, Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Oddział Warszawski SARP oraz działającą w jego strukturach Sekcją Architektury Krajobrazu.

Uczestnicy konferencji:

Konferencja dedykowana jest naukowcom, służbom konserwatorskim, studentom i praktykom działającym w środowisku konserwatorskim.

Problematyka konferencji:

Czy doktryna konserwatorska pomaga czy przeszkadza we właściwym współczesnym zarządzaniu dziedzictwem? Czy między teorią a praktyką konserwatorską dostrzegamy punkty styku, czy wręcz przeciwnie, każdy uczestnik procesów inwestycyjnych ma poczucie nieprzystawania teorii do potrzeb współczesnego świata.

Cykl wykładów ma pogłębić wiedzę na temat doktryny, uporządkować rangę ważności wielu dokumentów międzynarodowych i krajowych tworzących podstawy współczesnej doktryny i obecne podejście do wielu kwestii interpretacji zjawisk zachodzących w zabytkach i dziedzictwie kulturowym. Wykłady przekrojowe mają uporządkować wiedzę dostępną w kartach, standardach i publikacjach specjalistycznych.

Dokumenty doktrynalne nie mają statusu obowiązujących formalnie norm prawnych, ale są podstawową formą rozpowszechniania teorii konserwatorskiej. Dlatego powinny być powszechnie znane i traktowane uniwersalnie jako podstawa kształtowania systemu ochrony zabytków w Polsce. Uchwaloną w 1964 roku Kartę Wenecką traktowano jako dokument uniwersalny, który otworzył możliwość utworzenia organizacji międzynarodowej ICOMOS, oraz wielu kolejnych dokumentów i standardów konserwatorskich, które kontynuowały idee ciągle poszerzanego zasobu i zagadnień problemowych dotyczących dziedzictwa.

W tej edycji uczestnicy mierzą się ze zmiennym podejściem 4 wybranych dokumentów doktrynalnych z przełomu XX/XXI wieku:

- Konwencja o ochronie dziedzictwa architektonicznego Europy 1985 (40-lecie),
- Karta Lozańska dziedzictwa archeologicznego ICOMOS 1990 (35-lecie),
- Konwencja Rady Europy z Faro o wartości dziedzictwa dla społeczeństwa 2005 (20-lecie),
- Konwencja UNESCO o ochronie niematerialnego dziedzictwa kulturowego 2003 (ratyfikowana przez Polskę w 2010 – 15-lecie).

Ewolucja doktryny jest czytelna w zmieniających się na przestrzeni dekad dokumentach doktrynalnych. Krytyczna analiza staje się przyczynkiem do polemiki, na ile ich wprowadzenie, rozszerzanie, zmiany w interpretacji, były ważnym krokiem zmian systemowych i głosem ówczesnego środowiska konserwatorskiego. Polemika zostanie pogłębiona dzięki ważnym głosom praktyków (panele dyskusyjne), którzy na co dzień wdrażają i zmagają się z nowymi standardami konserwatorskimi.

Informacje organizacyjne:

Udział w konferencji przewidywany jest dla 70 osób. O zgłoszeniu decyduje kolejność zgłoszeń, do wyczerpania limitu miejsc. Udział w konferencji jest płatny – 150 zł, tytułem „konferencja doktryna” na nr konta PKN ICOMOS: 46 1030 1654 0000 0000 4627 5000.

Osoby chętne zapraszamy do wypełnienia [formularza rejestracyjnego](#) dostępnego na stronie PKN ICOMOS oraz uiszczenia opłaty konferencyjnej do dnia 10 listopada br.

PROGRAM KONFERENCJI NAUKOWEJ WSPÓŁCZESNA DOKTRYNA KONSERWATORSKA 2.0

17 listopada 2025, Pawilon Wystawowy SARP, ul. Foksal 2, Warszawa

- 08:30 Rejestracja uczestników – przerwa kawowa
- 09:00 Otwarcie konferencji
- 09:15 Wystąpienie wprowadzające
Bogusław Szmygin, **Krytyczny punkt rozwoju teorii konserwatorskiej**
- 09:30-11:00 SESJA 1
Łukasz Woźniak, **Chronić to, co nas tworzy: 40. rocznica europejskiej umowy z przeszłością. Idea i praktyka planowania przestrzennego**

Michał Pawleta, **Ewolucja doktryny konserwatorskiej w świetle współczesnych wyzwań dziedzictwa archeologicznego**
- 11:00 Przerwa kawowa
- 11:30-13:00 SESJA 2
Katarzyna Pałubska, **Zarządzanie dziedzictwem kulturowym w modelu partycypacyjnym**

Katarzyna Ponińska, **Depozytariusze dziedzictwa niematerialnego**
- 13:00 Przerwa lunchowa
- 14:00-16:30 SESJA PANELOWA 3
moderator: Marcin Dawidowicz

Czy praktyka konserwatorska może nadal podlegać doktrynie?
Panel dyskusyjny Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
- 15:00-15:30 Przerwa kawowa
- 15:30-16:30 SESJA PANELOWA 4
moderator: Monika Drąg

Czy odpowiedzialne transformacje w przestrzeniach zabytkowych są możliwe? Wkład architektury krajobrazu w zrównoważoną ochronę dziedzictwa.
Panel dyskusyjny Sekcji Architektury Krajobrazu Oddziału Warszawskiego Stowarzyszenia Architektów Polskich
- 16:30-17:00 Dyskusja końcowa i zamknięcie konferencji